

Jest to nowoczesny podręcznik zawierający prezentację najistotniejszych zagadnień współczesnej makroekonomii. Autorzy omawiają w nim dorobek teorii ekonomii, wzbogacając rozważania o liczne odwołania do realiów gospodarki polskiej, co stanowi ogromny walor publikacji. Zakres wiedzy przedstawiony w książce pokrywa się z programem makroekonomii realizowanym w większości uczelni ekonomicznych w Polsce. Podręcznik został opracowany przez pracowników naukowych z dużym doświadczeniem dydaktycznym, reprezentujących Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Warszawski i Szkołę Główną Handlową w Warszawie.

Książka jest przeznaczona przede wszystkim dla studentów kierunków ekonomicznych, ale może również stanowić źródło wiedzy dla studentów informatyki, ekonometrii, prawa i administracji, socjologii, politologii, europeistyki, polityki społecznej czy dziennikarstwa i komunikacji społecznej. Z pewnością zainteresuje też słuchaczy studiów podyplomowych, doktorantów, pracowników naukowych oraz praktyków gospodarczych.

Spis treści

Wprowadzenie

Część I. Wprowadzenie do makroekonomii

Rozdział 1. Podstawowe zagadnienia makroekonomii

Katarzyna Szarzec

- 1.1. Pojęcie i przedmiot makroekonomii
  - 1.2. Metoda makroekonomii
  - 1.3. Podstawowe szkoły makroekonomii
  - 1.4. Główne problemy makroekonomiczne
- Podsumowanie

Rozdział 2. Rachunek produktu społecznego

Tomasz Zalega

- 2.1. Mierniki makroekonomiczne systemu MPS i SNA
  - 2.2. Produkt krajowy brutto i metody jego pomiaru
  - 2.3. Produkt narodowy brutto
  - 2.4. Inne mierniki działalności gospodarczej
  - 2.5. Zmodyfikowane mierniki systemu rachunków narodowych
  - 2.6. Metody uwzględniania zmiany cen
  - 2.7. Ruch okrężny produktu i dochodu w gospodarce rynkowej
- Podsumowanie

Rozdział 3. Model AD–AS

Eugeniusz Kwiatkowski

- 3.1. Podstawowe elementy modelu AD–AS
  - 3.2. Krzywa agregatowego popytu
  - 3.3. Krzywa agregatowej podaży
  - 3.4. Równowaga makroekonomiczna w krótkim i długim okresie
- Podsumowanie

Część II. Gospodarka w krótkim okresie

Rozdział 4. Model gospodarki dwusektorowej w krótkim okresie

Marek Garbicz

- 4.1. Założenia dwusektorowego modelu równowagi w krótkim okresie
  - 4.2. Funkcja konsumpcji
  - 4.3. Funkcja oszczędności
  - 4.4. Funkcja inwestycji
  - 4.5. Popyt globalny w modelu J.M. Keynesa
  - 4.6. Krótkookresowa równowaga dochodu na rynku towarowym
  - 4.7. Mnożnik inwestycyjny
  - 4.8. Paradoks zapobiegliwości
- Podsumowanie

Rozdział 5. Wydatki konsumpcyjne

Tomasz Zalega

- 5.1. Pojęcie konsumpcji
- 5.2. Uwarunkowania konsumpcji
- 5.3. Mechanizm transmisyjny
- 5.4. Hipoteza dochodu absolutnego J.M. Keynesa
- 5.5. Hipoteza dochodu względnego J.S. Duesenberry'ego
- 5.6. Teoria wyboru międzyokresowego I. Fishera
- 5.7. Hipoteza dochodu permanentnego M. Friedmana

- 5.8. Hipoteza cyklu życia F. Modiglianigo i A.K. Ando
- 5.9. Behawioralna hipoteza cyklu życia H.M. Shefrina i R.H. Thaler
- Podsumowanie

Rozdział 6. Wydatki inwestycyjne

Teresa Czerwińska, Tomasz Zalega

- 6.1. Wydatki inwestycyjne i funkcja inwestycji
- 6.2. Kategorie wydatków inwestycyjnych
- 6.3. Zasada akceleracji
- 6.4. Inwestycje a zasób kapitału
- Podsumowanie

Rozdział 7. Wielosektorowe modele równowagi w krótkim okresie

Marek Garbicz

- 7.1. Podstawowe założenia trójsektorowego modelu równowagi krótkookresowej
- 7.2. Podatki netto i funkcja konsumpcji
- 7.3. Wpływ wydatków państwa i podatków na poziom równowagi krótkookresowej
- 7.4. Mnożnikowy efekt wydatków i podatków
- 7.5. Efekt Haavelmo
- 7.6. Podstawowe założenia czterosektorowego modelu równowagi krótkookresowej
- 7.7. Funkcja eksportu i importu
- 7.8. Zależność między produkcją a popytem w gospodarce otwartej
- Podsumowanie

Rozdział 8. Budżet państwa i polityka fiskalna

Jerzy Żyżyński

- 8.1. Budżet państwa i jego funkcje
- 8.2. Prorozwojowe cele państwa i wydatki budżetu
- 8.3. Dochody budżetu państwa — rodzaje i funkcje podatków
- 8.4. Deficyt budżetowy i dług publiczny
- 8.5. Automatyczne stabilizowanie koniunktury
- 8.6. Sumaryczna wielkość podatków a hipoteza behawioralna Laffera
- Podsumowanie
- Aneks

Rozdział 9. Pieniądz i polityka pieniężna

Teresa Czerwińska

- 9.1. Pojęcie i formy pieniądza
- 9.2. Funkcje pieniądza
- 9.3. Banki i ich funkcje
- 9.4. Podaż pieniądza
  - 9.4.1. Podaż pieniądza w ujęciu szerokim
  - 9.4.2. Miary podaży pieniądza
- 9.5. Popyt na pieniądź
- 9.6. Kluczowe teorie popytu na pieniądź
  - 9.6.1. Ilościowa teoria pieniądza I. Fishera
  - 9.6.2. Teoria pieniądza A.C. Pigou
  - 9.6.3. Teoria preferencji płynności J.M. Keynesa
  - 9.6.4. Neoilościowa teoria pieniądza M. Friedmana
- 9.7. Mechanizm kreacji pieniądza
- 9.8. Podaż pieniądza a stopa procentowa
- 9.9. Kontrola podaży pieniądza przez bank centralny
  - 9.9.1. Polityka rezerw obowiązkowych
  - 9.9.2. Polityka refinansowa
  - 9.9.3. Operacje na otwartym rynku
- 9.10. Równowaga na rynku pieniężnym
- Podsumowanie

Rozdział 10. Równowaga na rynkach towarowym i pieniężnym. Polityka fiskalna i pieniężna w gospodarce zamkniętej

Tomasz Zalega

- 10.1. Stopa procentowa a popyt zagregowany
- 10.2. Efekt wypierania
- 10.3. Efekt tłumienia
- 10.4. Założenia modelu IS–LM
- 10.5. Równowaga na rynku towarowym
  - 10.5.1. Konstrukcja krzywej IS
  - 10.5.2. Nachylenie krzywej IS
  - 10.5.3. Przesunięcia krzywej IS
- 10.6. Równowaga na rynku pieniężnym
  - 10.6.1. Konstrukcja krzywej LM

- 10.6.2. Nachylenie krzywej LM
  - 10.6.3. Przesunięcia krzywej LM
  - 10.7. Równowaga na rynkach towarowym i pieniężnym — model IS–LM
  - 10.8. Polityka fiskalna — przesunięcie krzywej IS
  - 10.9. Polityka pieniężna — przesunięcie krzywej LM
  - 10.10. Skuteczność polityki fiskalnej i polityki pieniężnej
  - 10.11. Zarządzanie popytem a charakter polityki gospodarczej
- Podsumowanie

Część III. Gospodarka w długim okresie

Rozdział 11. Wzrost gospodarczy

Michał Gabriel Woźniak

- 11.1. Pojęcie i cechy wzrostu gospodarczego
  - 11.2. Czynniki wzrostu gospodarczego
  - 11.3. Makroekonomiczna funkcja produkcji
  - 11.4. Zatrudnienie i wydajność pracy
  - 11.5. Wydajność pracy i kapitałochłonność dochodu narodowego
  - 11.6. Tempo wzrostu dochodu narodowego a stopa inwestycji i współczynnik kapitałochłonności
  - 11.7. Model R.M. Solowa
    - 11.7.1. Egzogeniczny postęp techniczny
    - 11.7.2. Warunki zrównoważonego wzrostu w modelu R.M. Solowa
    - 11.7.3. Proces dochodzenia do równowagi w modelu R.M. Solowa
    - 11.7.4. Oszczędności w modelu R.M. Solowa
- Podsumowanie

Rozdział 12. Koniunktura gospodarcza

Wacław Jarmołowicz, Katarzyna Szarzec

- 12.1. Pojęcie i cechy klasycznego oraz współczesnego cyklu koniunkturalnego
  - 12.2. Teorie cyklu koniunkturalnego
    - 12.2.1. Teorie egzogeniczne
    - 12.2.2. Teorie endogeniczne
  - 12.3. Współczesny cykl gospodarczy
  - 12.4. Koniunktura gospodarcza w Polsce
- Podsumowanie

Rozdział 13. Rynek pracy i bezrobocie

Eugeniusz Kwiatkowski

- 13.1. Pojęcie i działanie rynku pracy
    - 13.1.1. Pojęcie rynku pracy
    - 13.1.2. Popyt na pracę
    - 13.1.3. Podaż pracy
    - 13.1.4. Równowaga i nierównowaga na rynku pracy
  - 13.2. Pojęcie bezrobocia
  - 13.3. Mierzenie bezrobocia
  - 13.4. Skutki bezrobocia
  - 13.5. Typy bezrobocia
  - 13.6. Główne teorie bezrobocia
    - 13.6.1. Ujęcie neoklasyczne
    - 13.6.2. Ujęcie keynesistowskie
    - 13.6.3. Teoria naturalnej stopy bezrobocia
    - 13.6.4. Teoria bezrobocia NAIRU
    - 13.6.5. Teoria poszukiwań na rynku pracy
- Podsumowanie

Rozdział 14. Inflacja

Wacław Jarmołowicz, Katarzyna Szarzec

- 14.1. Pojęcie i pomiar inflacji
  - 14.2. Rodzaje inflacji
  - 14.3. Główne teorie inflacji
    - 14.3.1. Monetarystyczna teoria inflacji
    - 14.3.2. Popytowa teoria inflacji
    - 14.3.3. Kosztowa teoria inflacji
  - 14.4. Konsekwencje inflacji
  - 14.5. Krótkookresowa krzywa Phillipsa
  - 14.6. Krzywa Friedmana–Phelpsa
  - 14.7. Krzywa Phillipsa z oczekiwaniami racjonalnymi
- Podsumowanie

Rozdział 15. Model pełnej równowagi makroekonomicznej w gospodarce zamkniętej

Stanisław Kubiela

- 15.1. Wpływ poziomu cen na globalny popyt i dochód — makroekonomiczna krzywa popytu (MDS)
  - 15.2. Równowaga w modelu AD–AS
  - 15.3. Szoki popytowe, podażowe i technologiczne oraz mechanizmy dostosowawcze
  - 15.4. Skuteczność polityki fiskalnej i pieniężnej w ujęciu modelu klasycznego i modelu keynesowskiego
  - 15.5. Rola rządu i banku centralnego w procesie stabilizacji gospodarki
- Podsumowanie

Część IV. Zagadnienia gospodarki światowej

Rozdział 16. Handel międzynarodowy

Elżbieta Czarny

- 16.1. Źródła korzyści z handlu międzygałęziowego
  - 16.2. Rodzaje korzyści z handlu międzygałęziowego
  - 16.3. Zmiany w handlu międzynarodowym we współczesnej gospodarce światowej
  - 16.4. Handel wewnątrzgałęziowy
  - 16.5. Korzyści z handlu wewnątrzgałęziowego
  - 16.6. Znaczenie handlu półproduktami
  - 16.7. Struktura geograficzna i rzeczowa polskiego handlu z zagranicą w latach 2004–2013
  - 16.7.1. Handel Polski z Unią Europejską i resztą świata w latach 2004–2013
  - 16.7.2. Polska w handlu wewnątrz Unii Europejskiej
  - 16.7.3. Struktura rzeczowa handlu Polski w latach 2004–2013
- Podsumowanie

Rozdział 17. Bilans płatniczy i systemy kursu walutowego

Waldemar Koziół, Alojzy Z. Nowak

- 17.1. Pojęcie i struktura bilansu płatniczego
  - 17.1.1. Pojęcie bilansu płatniczego
  - 17.1.2. Równowaga w bilansie płatniczym
  - 17.2. Bilans obrotów bieżących a bilans obrotów kapitałowych
  - 17.3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna
  - 17.4. Bilans płatniczy i międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski
  - 17.5. Kurs walutowy i jego odmiany
  - 17.6. Rodzaje kursów walutowych
  - 17.7. Czynniki wpływające na poziom kursu walutowego
  - 17.8. Równowaga na rynku walutowym
  - 17.8.1. Popyt na walutę
  - 17.8.2. Podaż waluty
  - 17.9. Nominalny i realny kurs walutowy
  - 17.10. Kurs walutowy a efekt krzywej J
  - 17.11. Ewolucja systemów kursowych w gospodarce
  - 17.11.1. System waluty złotej
  - 17.11.2. System waluty sztabowo-złotej i dewizowo-złotej
  - 17.11.3. System z Bretton Woods
  - 17.11.4. System wielodewizowy
  - 17.11.5. Europejski Mechanizm Kursowy
- Podsumowanie

Rozdział 18. Model gospodarki otwartej

Marek Garbicz

- 18.1. Wyprowadzenie krzywej bilansu płatniczego (BP)
  - 18.2. Równowaga globalna w gospodarce otwartej w warunkach doskonałej mobilności kapitału
  - 18.2.1. Sytuacja sztywnego kursu walutowego
  - 18.2.2. Sytuacja płynnego kursu walutowego
  - 18.3. Efektywność polityki fiskalnej i pieniężnej przy założeniu doskonałej mobilności kapitału
  - 18.4. Równowaga globalna i skuteczność polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej przy różnych założeniach
  - 18.4.1. Brak mobilności kapitału i sztywne kursy walutowe
  - 18.4.2. Brak mobilności kapitału i płynne kursy walutowe
  - 18.4.3. Ograniczona mobilność kapitału
- Podsumowanie

Rozdział 19. Globalizacja a współczesny świat

Alojzy Z. Nowak

- 19.1. Historyczne etapy na drodze do globalizacji gospodarki
  - 19.2. Globalne dylematy XXI w.
  - 19.3. Nowe wzorce rozwojowe — koniec konsensusu waszyngtońskiego?
  - 19.4. Globalizacja a finansyzacja gospodarki światowej
  - 19.5. Globalizacja a „nowa gospodarka”
  - 19.6. Globalizacja — europejska perspektywa
- Podsumowanie

Bibliografia

